

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus IV. De reliquis ad hunc titulum pertinentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

plicandam, si malè petita est; secundò, esse petendam in scripto, etiam pro sententia definitiva; tertio, si sententiæ interlocutoriæ revisi petita est, & retractata, causam principalem ad Judicem Cameræ remittendam esse, quartò, in revisorio non admitti novas probationes, & deductiones, quintò, an revisio suspendat executionem? Praxi loeorum attendendam esse.

ARTICULUS IV.

De reliquis ad hunc titulum pertinentibus.

2960. **N**ot. 1. posse quem appellare contra actum, ne fiat, licet appellans possit dicere, eum esse nullum; colligitur ex Layman in c. *dilecti* 1. h. t. n. 2. exemplum est, si Archiepiscopus conferat beneficium, cum conferendi potestate caret; tum enim, ne id faciat, appellari potest; & ideo, si probetur, collationem post interpositam appellationem esse nihilominus factam, collatio revocari debet; si autem non probet, esse factam post appellationem, adhuc contra illum agi potest per viam *nullitatis*, ut collatio irrita declaretur, tanquam facta à carente potestate conferendi.

2961. Not. 2. si appellans ad Pontificem prosequendæ appellationi terminum nimis longum præfigat, Judicem debere illi terminum assignare intra quem omnino ad Pontificem venire possit; & si intra tempus præfinitum id negligat, cogi posse, ut iudicio se submittat; ut dicitur c. *Personas* 4. h. t. cum tali casu possit declarare, appellationem esse desertam; sic Barbof. in dict. c. 4. n. 2. quamvis appellari possit à sententia declaratoria, lata super appellationis desertione ut diximus à n. 2888. quando autem in hoc c. dicitur: *sine contradictione aliquâ, iudicio tuo in his, quæ in questione vertuntur, stare compellas*; intelligitur quidem *tacitè sublata appellatio*, ut notat Lancelot. de Attentat. p. 2. c. 12. n. 45. sed appellatio *solum ulterior à sententia Judicis in ea causa*; non autem *à sententia super appellatione deserta*.

2962. Not. 3. appellationes extrajudiciales juxta Sacros Canones rectius dici *provocationes*; ut patet ex c. *cum sit* 5. h. t.

ibi: *nec solent hujusmodi dici appellationes, sed provocationes ad causas*; & hujusmodi *provocantes* passim etiam extra iudicium audiri. Deinde quando dicitur, *appellantem à sententia*, si intra præfixum tempus non prosequatur appellationem, *videri causâ suâ accidisse, nec amplius super eodem negotio impediri*, intelligendum est, ubi appellans habet legitimam personam prosequendi appellationem; unde non procedit in Procuratore, qui non potest illam prosequi defectu mandati; sic Lancelot. cit. c. 12. à n. 1.

2963. Not. 4. si à Judice inferiori unus appellat ad Papam, & alius ad inferiorem, appellantem ad Papam, à Judice inferiori citatum, debere coram illo comparere, saltem, ut alleget suam appellationem; secus, valiturum processum Judicis inferioris, *nisi sciverit, appellationem ad Papam esse interpositam*; per c. *si duobus* 7. h. t. Ex quo deducitur, quòd, si Judex sciens, se non esse Judicem competentem in aliqua causa, & nihilominus pronuntiavit, se esse competentem in ea, *gesta per eum in hoc casu non valebunt*; cum certus sit de carentia suæ jurisdictionis; sic Barbof. in L. *si quis ex aliena*, n. 97. ff. de *judic*. Sic etiam processus, contumaciæ punitivus, *Judicis scientis, se non habere jurisdictionem*, est nullus, ut per Navar. in cap. *cum contingat*, de rescriptis, 11. causâ nullitatis, à princip.

2964. Not. 5. annum *primum*, ad prosequendam appellationem à lege, sine Judicis Ministerio concedi simpliciter, & integrum, ipso jure; *secundum*, ex causa: *tertium*, per viam restitutionis, c. *Ex ratione* 8. h. t. ibi: *si appellationem, biennio elapso, interpositam à sententia, contra vos prolata, prosecuti non estis* (dummodo prosecutionem ipsius per impotentiam vos constitit omisisse) *nolumus, quòd justitia vestra debeat præjudicium generare*; ita Joan. Andr. hic n. 17. vers. *sed quid si tertio*, Abb. ibid. n. 3. notandum tamen, quòd hic annus *tertius*, qui concedi potest, *viâ restitutionis in integrum*, propter impedimentum, quod fuit in secundo anno, non debeat esse *integer*, sed solum *ad tantundem tempus*, quantum fuit impedimentum; sed prius probandum esse impedimentum, cujus causâ non potuerit appellationem prosequi, ut liquet ex dict.

dict. 8. per ibi: *impotentiam vos confiterit omisisse*; Judicis autem erit, arbitrari de sufficientia impedimenti; sic Sigismund. Scaccia tr. de appellat. q. 5. n. 147. & probari posse impedimentum, per juramentum tradit Mascardus Conclus. 884. num. 11.

2965. Not. 6. ex hoc, quod pars in causa, delegato commissa cum clausula (*appellatione remota*) antequam à Judice delegato per citationem præventa sit, iter arripuit ad Sedem Apostolicam, Judicem delegatum in causa non posse procedere; secus, si præventa sit; sic Alexander III. rescriptit Episcopo Vigorienti, ut habetur c. *Memimus*. 9. h. t. & tradit Zabarella hic n. 2. Decius not. 3. n. 9. & alii. Deinde, quando appellatur in aliquo articulo, sine quo causa principalis expediri non potest, super sedendum esse etiam in causa principali; c. *super eo*. 10. eod. sic Vivianus l. 2. juris Pontif. pag. 295. Alagona in Compend. juris canon. pag. 326. & alii; quod verum est, etiam si appellatum sit ante litem contestatam, ut tradit Sigismund. Scaccia, de appellat. n. 3.

2966. Not. 7. per arreptionem itineris ad Papam, seu, ad ejus Curiam, post litem motam dato gravamine, constitui vim appellationis, & suspendi jurisdictionem Judicis à quo; ita ex c. *suggestum*. 15. h. t. colligit Lancellot. cit. p. 2. c. 12. à n. 3. quibus addit Sigismund. Scaccia cit. q. 6. à n. 41. quod talis appellatio relevet etiam ab onere petendi Apostolos, modo arreptio itineris secuta fuerit intra 10. dies.

2967. Not. 8. quando dicitur, appellari non posse à futuro gravamine, debere intelligi, si fiat *vagè, ac generaliter, à quocumque gravamine*; secus; si generaliter ab omni gravamine *in certa causa coram isto Judice*; ut dicitur c. *consultuit*. 18. h. t. vel, si trahat originem à gravamine jam illato, & ratione utriusque interponitur appellatio; sic Scaccia cit. q. 5. à n. 113. de quo V. dicta n. 2809. 2853.

2968. Not. 9. etiam si quis juraverit, *quod velit stare sententiae, seu mandato Judicis*, adhuc tamen posse appellare; nam licet in c. *ad hec* 20. h. t. dicatur, quod, si quis juramentum præstat, se statutum judicio Ecclesie, & nihilominus appellat, Judex providere debeat, ut compellat eum servare, quod juravit; vel intra 40. dies, post

appellationem interpositam, iter arripere ad ipsam prosequendam; non tamen *de terminatè* appellationem inhibet, sed solum alternativè; hinc jurans se pariturum mandatis Ecclesie, non obstante juramento, à sententia & præcepto, quo se injustè gravari putat, appellare potest; ratio est, quia juramentum circa materiam juris, & justitiæ, interpretandum est secundum limites juris, & justitiæ; ut, sensus sit, *se pariturum sententiae, aut mandatis, si justa sint, vel quatenus jura exigunt*.

Dices: in c. *questioni* 21. h. t. dicitur, quod appellatio non admittatur *contra juramentum*; & non implens mandatum, debeat reduci in eandem sententiam, à qua fuit absolutus; ergo qui juravit, *quod velit stare judicio Ecclesie*, non potest appellare. Ante respons. advertendum. 1. in hoc c. Sermonem esse *de parendi mandatis Ecclesie, juramento*, quod ante absolutionem ab excommunicatione præstari debet, c. *cum desideras*. 13. de sent. excommunic.

Advertendum 2. ex duplici capite, ante absolutionem ab excommunicatione, juramentum exigi de stando mandatis Ecclesie; primò enim, si crimen, ob quod excommunicatio contracta est, secundum se enorme, aut valde pernitiosum sit, tum exigitur juramentum, vel in foro conscientie simplex promissio, aut fidei sue interpositio, quod Reus in posterum à tali crimine abstinere velit: deinde, si criminis effectus, & obligationes, nondum omnino sublatae sint, interdum absolvitur Reus, præstito prius in externo foro juramento, quod mandatum Ecclesie, seu Judicis Ecclesiastici, super ea causa suscipere, & supplere velit, v. g. sistere se Judici, & respondere ad interrogata, si ob contumaciam excommunicatus fuit.

Advertendum 3. aliud esse, quod quis, postquam juravit, *se pariturum mandatis Ecclesie*, appellet à gravamine *injuste sententiae*; aliud, quod quis appellet, postquam juravit se pariturum mandatis Ecclesie, ac *juste illius sententiae*; quibus positis. Resp. in hoc c. 21. esse sermonem de appellatione facta post juramentum de parendo mandatis Ecclesie quoad finem, *cujus causa, præviè ad absolutionem ab*

excommunicatione iuramentum exigitur; in c. 20. autem de appellatione facta post iuramentum de parendo mandato Judicis in ordine ad sententiam, ac ejus executionem; hoc autem iuramentum se solum extendit ad mandata *iusta*; ergo ubi excedit limites iuramenti, & licitæ promissionis, appellatio non est contra hoc iuramentum; secus est in priori casu.

2972. Not. 10. appellationi, contra leges, & canones, non esse deferendum; quia jus neminem gravat; unde, cum ordinarius juxta Sacros canones prohibere vellet, ne Judici Christianos mancipia haberent, & Resp. Gallie se contra hoc opponeret, atque appellationem pararet, & quæstio esset, num tali appellationi foret deferendum? respondit Alexander III. *non convenire, ut pro hujusmodi appellationibus ab observatione decreti absteineatur*, ut habetur c. *Consuluit*. 29. h. t. unde ex hoc textu DD. passim colligunt, non esse admittendam appellationem, quæ est contra jus, vel executionem juris.

2973. Quæstio est, an saltem à statuto generali detur appellatio? negant complures apud Barbos. in cit. c. *Consuluit*. n. 3 etiam si quis diceret *injustum*; posse autem appellare à statuto *iniquo*, tenet Covarr. in regul. *Possessor*, p. 2. §. 4. n. 7. & hoc videtur probabilius, si, cum tale statutum conditur, appellatio interponatur; nam ab omni gravamine *iniquo* appellari potest, ex dictis; hoc ipso enim quod *statutum* iniquum sit, non est jus. Deinde, licet à tali statuto appellari non posset, si tamen in quæstione (*an ejusmodi statutum sit in viridi observatione*) affirmativè pronuntiaretur, posse appellari ab eo, qui per hoc gravaretur, tenet Scaccia in tr. de appellat. p. 17. limitat. 20. idem n. 33. resolvens in sententia declaratoria alicujus statuti.

2974. Hinc etiam fit, quod, licet ab ipsa pænâ, jure imposita, non detur appellatio; tamen concedatur à sententia declaratoria, aliquem incidisse in talem pænâ; & quidem quoad utrumquæ appellationis effectum, devolutivum scilicet, & suspensivum; quia revera quandoquæ fieri potest, quod declaratio non bene procedat, & injustè gravet Reum; ut, declaretur Reus pænæ, quando non adsunt omnes circumstantiæ, sub quibus

lex declarata delicto imponit pænâ; sic Navarrus in c. *cum contingat*, 15. causâ nullitatis, & complures alii.

2975. Not. 11. etiam si quis appellet, postquam citatus est à Judice delegato, cui commissâ est causa cum clausula *appellatione remotâ*, deferendum esse appellationi à delegato, si appellans, antequam ab illo per citationem præventus est, vel delegatio causæ ad ipsum pervenit, Nuntium ad Sedem Apostolicam destinavit, prout decisum habetur in c. *ad hec* 30. h. t. id, quod etiam constat ex dict. ad c. *Meminimus*. 9. eod. ex. quo deducitur, quod, quamvis privilegium datum itineranti ad Curiam Papæ, ut interim in patria non possit conveniri, non habeat locum, quando iter arripit, postquam fuit citatus, vel habuit notitiam rescripti, quod adversarius impetravit contra ipsum à Papa; secus tamen sit, si antè; sic Scaccia cit. q. 5. à n. 44.

2976. Not. 12. quòd pænâ depositionis, quæ jure canonico imponitur non deferenti appellationi in causa criminali, habeat locum contra clericos, aliosquæ Religiosos, appellationem non admittentes; colligitur ex gloss. in c. *de Priore* 31. h. t. V. *de tanto excessu*; gravatus autem à Judice si se subiciat protectioni Superioris, intelligitur appellasse, licet non fuerit usus hoc verbo *appello*, & sententia contra ipsum lata sine causæ cognitione non tenet, ubi nota, cum dicitur *hoc non tenet*, præcedente negatione universalis, denotari sententiam *latam*; ita Sayrus in clavi Regia l. 3. c. 8. n. 26. & Tiraquellus in L. *si unquam*, C. de revocand. donat. V. *revertatur* n. 231.

2977. Not. 13. si contingat, quòd quis desertâ appellatione redeat ad Judicem à quo, posse illum nihilominus in eadem causâ rursus appellare, si ab eo rursus gravetur non obstante prima desertione, ut statuit Clemens III. in c. *dilectæ* 39. h. t. ratio hujus est, quia, licet quis comparendo coram Judice à quo, censeatur regulariter renuntiare appellationi *interpositæ*, tamen non censeatur renuntiare appellationi *interponenda*, id est, jure appellandi, felin. in c. *gratum* 20. sub n. 6. de officio delegat.

2978. Not. 14. ejus appellationi non esse deferendum à Judice, vel adversario, qui prius interpositâ à suo adversario appellationem non

non curavit; sic decisum est in *c. an sit* 42. h. l. ubi. Pontifex ad hanc quæstionē sibi propositam, *respondemus*, inquit, *quod, cum in eo, quis puniendus sit, in quo deliquit, qui appellationi deferre neglexit, se beneficio reddidit appellationis indignum*; quod tamen ponitur sub conditione: si is paratus sit; in continenti alterum convincere, qui asserit, se post appellationem legitimē interpositam ab illo spoliatum esse.

2979. Not. 15. non impediri appellationem per clausulam *appellatione remotā*, si quis citetur ad locum non tutum; per *c. ex parte* 47. ibi: *cum excusetur honestè, qui ad præsentiam Judicum delegatorum non potest securè venire citatus*; inter casus loci non tuti, numerat Farinacius in Praxi crimin. q. 13. n. 43. metum Judici minantis; inimicorum, belli, pestis, tempestatis maritimæ, & similibus, & ideo extenditur supradicta resolutio, ut procedat etiam, cum non datur tutus accessus ratione pestilentiæ, vel belli, vel malæ temperiei, seu aëris corrupti, &c.

2980. Not. 16. ab eadem sententia sive interlocutoria, sive definitiva *ab eod.* non posse *ter* appellari, per *c. sua*, 65. h. t. cujus ratio est, tum ut vitetur processus in infinitum, & ne lites fiant pene immortales; tum quia est præsumptio contra eum, qui bis appellavit, & semper succubuit, quod injustam causam foveat, & ad litem protrahendam malitiosè tertio appellet; sic Abb. hic n. 3. quod verum est, licet sententia non transeat in rem judicatam, prout contingit in causis matrimonialibus; quamvis per viam privilegii supremus Princeps etiam appellationem tertiam, indulgere possit, ut tradit Barbof. in dict. c. 65. n. 3.

2981. Ut autem hoc procedat, quod post duas sententias *in eadem causa* non possit ab eodem appellari *tertio*, intelligitur 1. si priores sententiæ *confirmatae sunt* à delegato; 2. intelligi debet, si bis jam appellatum sit *ab eadem sententia in eadem causa, & super eod. articulo, vel gravamine*; nam super diversis, etiam in eadem causa, potest etiam decies, imò sæpius appellari per 2. q. 6. c. *quoties* 16. saltem de jure canonico; 3. si tantum ab eod. sit bis appellatum; nam si unus bis, & alter tantum semel, hic adhuc appellare poterit: 4. *quod præcedentes sententia fu-*

erint *conformes*; hoc est, convenientes in qualitate, & substantia, ut vult Scaccia de appellat. q. 17. limit. 1. n. 21. quod verum est, si difformitas non sit circa substantiam, & qualitatem aliquam principalem; prout refert Barbof. in dict. c. 65. n. 3. esse Rota.

Not. 17. quod, si quis appellet ex causa probabili, non sufficiat, si coram Judice appellationis probet, se appellasse ex causa probabili; sed debeat etiam probare, *illam causam esse veram*: sed, si coram Judice à quo se obtulit, probare veritatem causæ, & non fuit admissus; non teneatur coram Judice appellationis illam probare, sed satis esse, probare, se appellasse; constat ex *c. Interposita* 70. h. t.

Not. 18. non concedi appellationem ei, qui tribus edictis, vel uno peremptorio citatus, respondit, *se nolle venire*, & consequenter propter veram contumaciam condemnatus est; L. *Ex consensu* 23. §. fin. ff. h. t. junct. gloss. V. *non rectè provocasse*; & L. *Contumacia*, 53. ff. de re judicat. gloss. V. *Litis damno*; c. *Constitutis*. 23. h. t.

Not. 19. per interpositam appellationem, à sententia excommunicatonis, & interdicti, non suspendi ejus effectum; quod etiam dicendum est, quando alicui infligitur *censura suspensionis ab officio*; vel interdicatur ingressus Ecclesiæ, loquendo de appellatione sententiam *subsequente*; secus de antecedente; ex *c. per tuas* 40. de sent. excommunic. & *c. Jus cui*, eod. in 6. dixi: *censura suspensionis*; nam aliud est, si *suspensio sit pura pena*, nimirum imposita non causa *medicinali*, quam respicit, cum est *censura*; nam in hoc casu probabiliter impeditur etiam per appellationem, subsequentem ut tradit Abbas in *c. sepè*, 44. h. t. n. 16.

Not. 20. si quis ad Prælaturam, vel dignitatem aliquam electus, & à legitimo Superiore confirmatus sit, & aliquis appellet, non allegatā rationabili causa, ad impediendam executionem, & effectum electionis, & confirmationis, appellationem non admitti debere; sed electum eā non obstante, mitti debere in pacificam possessionem, imò nequē contra eum admittendam esse exceptionem, bene autem accusationem, aut denuntiationem; habetur in *c. Constitutis* 46. h. t.

Not. 21. contra constitutiones Regula-

2982.

2983.

2984.

2985.

2986.

res non concedi appellationem à Religio-
sis factam; prout sumitur ex c. *quia nos*;
32. h. t. ubi statuitur: quòd si Abbates,
infamià criminis, publicè sint asperfi (de
qua purgare se nequeunt. Gloss. hic V.
infamia) aut de ea convicti (etiam de
plano, & ordine: judiciario non per om-
nia servato gloss. hic V. *Convicti*) & in
capitulo generali moniti, Prælatorum ce-
dere nolint, *appellandi facultatem non
habeant*; sed ad id cogi possint, *remotà ap-
pellatione ad Papam*. Verùm, hoc procedit
solùm, secundùm specialem consue-
tudinem, aut statutum, quo secluso, &
spectato jure comuni; nequè Prælatus
Regularis deponi potest propter solam
criminis infamiam publicam. Abb. hic
n. 3.

2987. Not. 22. circa modum appellandi, si
appellatio fiat *in continente*, nimirum
Judice adhuc sedente pro tribunali, suf-
ficere, quòd fiat *voce*, per verum *appello*,
vel æquipollens; L. *Litigatoribus* 14.
C. h. t. junctâ gloss. V. *illico*, & L. *à sen-
tentia* 5. §. *fin.* ff. eod. L. 2. ff. eod. modò
Notarius id ipsum scribat in actis, ut notat
Maranta de ordin. judic. p. 6. act. 2. à n.
124: si autem fiat *ex intervallo*, fieri de-
bere per libellum appellatorium, qui
contineat nomen ejus, qui appellat, con-
tra quem, & à cujus sententia? ut dicitur
L. 1. §. 2. ff. h. t. & L. 1. §. *fin.* C. eod.
cum gloss. V. *Libellos*. ad substantiam ta-
men non requiritur exprimi nomen Ju-
dicis *ad quem* (quia supponitur ad eum
fieri, ad quem de jure potest) aut Judicis
à quo; nam de hoc nihil statuitur in dict.
L. 1. §. *fin.* melius tamen est, utrum-
què fieri.

2988. Quando appellari contingit in libello,
Judici *à quo* per appellantem tradito (ap-
pellatione de jure scripturam exigente)
sufficit esse traditum, *esto coram Judice le-
ctus non sit*; ex c. *appellatio*. 9. h. t. in 6.
ibi: appellatio, quam in scriptis Judici (*à
quo* appellare volebas) te porrexisse pro-
ponis: *non potest ex eo, quòd coram ipso
lecta non fuerit, rationabiliter impugna-
ri*. Possè autem appellari per verbum
æquipollens termino *appello*, habetur ex
c. *ad audientiam*. 34. h. t. nec tantùm
verbis, sed etiam *facto*, ex c. *dilecti*. 52.
cod. & c. *cum olim* 2. de dolo, ibi: *etsi non
verbo, factò tamen intelligitur provocasse,*

arrepto itinere ad Sedem Apostolicam;
ubi tamen attendendum, an hoc fiat à gra-
vamine *extrajudiciali*, an à *judiciali*? si
à *judiciali* appelletur *facto* (nimirum ar-
repto itinere ad Papam) ea servari debent,
quæ, si fieret voce; consequenter peten-
di sunt Apostoli, &c. nec ante devolvitur
jurisdictio: si ab *extrajudiciali*? fieri non
potest per arreptionem itineris, nisi ad Su-
periolem, qui possit adiri *per viam quere-
le citra omnem appellationem*; sic esto
ab officiali non possit appellari ad ejus E-
piscopum; hic tamen adiri potest per que-
relam, & supplicationem. Loquimur
autem hic de interlocutoria non habente
vim definitivæ.

In appellatione ab ejusmodi interlocu-
toria, vel gravamine extrajudiciali requi-
ritur 1. quòd fiat oblato libello; 2. peti-
tis, & datis Apostolis, seu dimissoriis à Ju-
dice *à quo*; 3. quòd in specie exprimat
causa gravaminis, per c. *Cordi* 1. h. t. in 6.
in appellatione autem à definitiva, quæ fit
in continente, satis est fieri voce, vel *facto*
juxta n. preced. 1. ex intervallo autem,
in scriptis; ibid. nisi causæ sint ex leviori-
bus; nec exigitur specifica expressio cau-
sæ, ob quam appellatur; sed sufficit gene-
ralis, *quòd sentiat se gravatum*, c. 1. §. *post
hoc*, h. t. in 6. Et talis appellans, coram Ju-
dice *ad quem* producere potest etiam cau-
sas non expressas coram Judice *à quo*, imò
etiam nova instrumenta, testes, vel pro-
bationes, sed à prioribus dependentes, seu
intervientes ad decisionem causæ; ex L.
per hanc 4. C. de temporib. appell. L. *Eos*.
6. §. *si quid autem*. C. eod. & c. *cum Joannes*.
10. de fide instrument.

Not. 23. Judicem *à quo* debere *regulari-
ter* interpositam admittere appellationem,
& acta, seu gesta coram se, intra 30. dies
unâ cum Apostolis, seu dimissoriis trans-
mittere Judici *ad quem*, L. *Judicibus* 24.
C. h. t. quòd etiam procedit, esto dubite-
tur, an causa provocandi sit, vel non sit
legitima? idquè propter reverentiam Su-
perioris Judicis; nam sententia, priusquam
transcat in rem judicatam, non magis pro
justitia, quam injustitia præsumptionem
pro se habet, ut notat Abbas in c. *Ut debi-
tus* 59. h. t. n. 30. dixi *regulariter*, quia
sunt casus, in quibus de jure non defertur
appellationi; & Judex *à quo*, pendente
appellatione, nihilominus procedere po-
test

test c. cum appellationibus. 5. h. t. in 6. de his.

2991. Not. 24. quid sit officium Judicis ad quem appellatum est, dictum esse initio hujus quæst: si reperit causam appellandi justam esse, tenetur appellationem recipere; quia *judicare, est munus publicum, cui renuntiari non potest. L. fin. §. judicandi. ff. de muneribus*; nec ante cognitionem causæ de illius justitia potest cau-

sam appellationis examinandam remittere ad Judicem à quo, sine consensu appellantis, c. *Accepta* 35. h. t. juxta lect. integram; & c. *Eos*. 6. eod. vel appellans re adhuc integra (nimirum antequam Judex ad quem causam cognoscere ceperit) remitti petat; c. *interposita* 70. & ille denique. h. t. & L. *si quis* 28. C. eod. sed de hoc V. dicta. in præcedentibus articulis.

QVÆSTIO XXIX.

IN TITULUM. XXIX. DE CLERICIS PEREGRINANTIBUS.

2992. **H**ic titulus subjungitur priori, quia tractat de quodam privilegio clericis peregrinantibus ad summum Pontificem, vi cujus interim in bonis, quæ reliquerunt in patria, securitatem habeant, *instar eorum, qui appellarunt*. Not. autem, quod apud Legistas peregrinus dicitur, quicumque à loco sui domicilii proficiscitur, L. *cives*. C. de incol. apud Canonistas verò, peregrinus proprie sit, qui causâ devotionis aliò proficiscitur, v. g. Apostolorum, & aliorum Sanctorum limina, & Oratoria visitaturus 24. q. 3. *si qui*; Romipetas 23. item qui accedunt ad præsentiam S. Pontificis 2. q. 6. c. *arguta* 13. de hoc ita loquitur Cælestinus III. in c. *unico* h. t. ibi: *conquerente L. Presbytero intelleximus, quod, postquam ad Nos veniendi iter arripuit, quam res ejus diripere præsumpserunt; licet autem Presbyter idem res suas, & Ecclesia suæ, in protectione nostra non posuerit, quando ad nos accessit; tamen, cum hi, qui accedunt ad præsentiam nostram, cum rebus eorum debeant esse sub Apostolica protectione securi; mandamus, quatenus, quid quid eidem Presbytero, post iter arripitum, ad Nos veniendi, subtractum est, vel ablatum, sibi restitui faciat*.

2993. Ex hac Cælestini decisione deducitur, quod, si quis ad Sedem Apostolicam iter arripuit, is, ejusquæ bona omnia interim censeantur esse sub Apostolicæ Sedis protectione; ut, si quid ei ablatum, vel ereptum fuerit mox restitui debeat, nullâ obstante proprietatis exceptione. Ex quo apparet, quod remedium hujus Canonis

imitetur remedium attentati post interpositam appellationem; cum in utroque restitui debeant, quæ interim immutata, aut sublata sunt.

De hoc privilegio etiam agitur 2. q. 6. in c. *arguta* 13. nam Archiepiscopus Rheimensis, Rhotandum, ad Sedem Apostolicam suscepto itinere appellans, damnasset, & carcerali custodiæ mancipasset, Nicolaus Papa, hoc audito, eum restituit, eoque restituto (corripiens Archiepiscopum) sic ad eum scribit: *hæc quippe nos in Rhotando idcirco noveritis operatos, ut privilegia Sedis Apostolicæ, quæ malè à vobis violata videbantur, & à nobis tot impensis laboribus (vestrâ resistente contumaciâ) recuperari non poterant, auctoritate Apostolicâ, & canâ Patrum deliberatione, pristino tandem genio, & proprio decorarentur honore: nimirum, ut sicut de facto fuerat depositus; sic de futuro restituatur, ut notat gloss. ibid. V. honore*.

Deinde, Calixtus Papa, si quis, ait, Romipetas, & peregrinos, & Apostolorum limina, & aliorum sanctorum Oratoria visitantes capere, seu rebus, quas ferunt, spoliare, & mercatores novis teloniorum, & pedagiorum exactionibus molestare tentaverit, donec satisfecerit, *communione careat Christianâ* (Igitur, qui accedunt ad Sedem Apostolicam, ipsi cum rebus suis sunt securi sub ejus protectione, & si quid eorum, durante itinere, ablatum fuerit, est illis restituendum; quia contra peregrinantem ad Sedem Apostolicam nihil est innovandum.

Ex